

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 27P/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723211390
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Heldáková
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723211390.1

Uznesenie

Okresný súd Poprad v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matky C. D., E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, XXX XX A. G., a otca H. I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX H., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, otec maloletej, sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 2.10.2023 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil rozsah stretávania sa otca s maloletou a to tak, že navrhovateľ je oprávnený stretávať sa s maloletou vždy v párnom týždni kalendárneho roka od piatka 10:00 hod, kedy si maloletú vyzdvihne zo škôlky, do najbližšieho pondelka do 16:00 hod., kedy maloletú odovzdá matke v mieste bydliska.

2. Návrh dôvodil tým, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k.: 5P/49/2020-207 z 12.2.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k.: 21CoP/100/2021-298 z 20.4.2022 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Zároveň súd vo výroku IV. rozsudku upravil styk otca s maloletou tak, že v čase určenom si otec maloletú vyzdvihne v mieste bydliska maloletej a po skončení v stanovený deň a čas odovzdá maloletú matke v mieste bydliska maloletej. Matka maloletej marí rozhodnutie súdu a nedáva maloletú navrhovateľovi a to opakovane a bezdôvodne. Dôvodí to nástupom do práce, a teda nie je v jej možnostiach odovzdávať dieťa otcovi v súdom určených časoch (pondelok a piatok). Matka bezdôvodne nedávala maloletú otcovi 5 mesiacov. Po intervencii súdu sa styk realizoval, avšak nepravidelne, otec o tom súd pravidelne informoval. Otec sa snažil vyzdvihnúť maloletú zo škôlky, no odporkyňa mu v tom zabránila tým, že dcéru do škôlky nedala, resp. ju v skoršom čase zo škôlky vyzdvihol terajší manžel matky K. D.. Riaditeľka škôlky otcovi uviedla, že dôvodom skoršieho vyzdvihnutia dieťaťa zo škôlky bola snaha o zabránenie styku. Matka bráni v stretávaní sa s úmyslom odtrhnúť dieťa od otca. Vzhľadom na to, že matka úmyselne bráni v realizácii súdneho rozhodnutia a vzhľadom na to, že sa u nej zmenili pomery a nemôže plniť súdne rozhodnutie je potrebné upraviť pomery medzi rodičmi maloletej až do rozhodnutia súdu vo veci starostlivosti o maloletú sp. zn.: KK-12P/19/2023, ktoré aktuálne prebieha na Okresnom súde Kežmarok (Okresnom súde Poprad, pozn. súdu). Maloletá je na navrhovateľa veľmi naviazaná, ľúbi ho a čas bez neho znáša veľmi zle. Navrhovateľ maloletú bezpodmienečne ľúbi a vzťah si vybudoval od malička, kedy sa o ňu poctivo stará a je potrebné spraviť všetko preto, aby sa tento vzťah nepretrhol. Navrhovateľ počas roka 2022 mal maloletú aj na noc a zvládol to bez problémov. Maloletá je zvyknutá a tešila sa na otca a spoločný čas. Naposledy bola s otcom 30.7.2023 po dlhšej dobe a aj napriek tomu sa z toho dieťa maloletá tešila. Navrhovateľ bol v škôlke po maloletú 22.09.2023 a po rozhovore s riaditeľkou získal informáciu, že zákonný zástupca môže svoje dieťa zo škôlky vyzdvihnúť kedykoľvek v priebehu dňa.

3. Navrhovateľ k návrhu priložil aj CD nosič s popisom „5P/49/2020-207 neodkladné opatrenie dôkaz Koščák“.

4. Súd sa pred rozhodnutím oboznámil s obsahom spisov Okresného súdu Poprad sp. zn. KK-12P/19/2023 a KK-12Em/2/2023.

5. Vo vzťahu k predloženému CD nosiču súd uvádza, že na ňom nie je nahraný žiaden súbor (či už textový súbor, obrazový záznam, videozáznam ani zvuková nahrávka), preto z tohto dôkazu nevyvodil žiadne závery a nebol zohľadnený v rozhodnutí súdu.

6. Na tunajšom súde sa pod sp. zn.: KK-12P/19/2023 na návrh matky vedie konanie o zmenu úpravy styku otca s maloletou. Matka sa podaným návrhom domáha zúženia styku otca s maloletou, a to z dôvodu nevhodného správania otca voči matke a jej rodine. V konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie (v čase vydania tohto neodkladného opatrenia doposiaľ neprávoplatne) za účelom odborného posúdenia okolností rozhodujúcich pre rozhodnutie súdu, najmä vzťahu maloletej k oboj rodičom, či zistenie osobitných vlastností rodičov podstatných pre určenie rozsahu úpravy styku maloletej s otcom.

7. Okresný súd Poprad na návrh otca vedie pod sp. zn. KK-12Em/2/2023 konanie o výkon rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/49/2020 - 207 zo dňa 12.02.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 21CoP/100/2021 - 298 zo dňa 20.04.2022 o úprave styku otca s maloletou.

8. V správe z prešetrenia rodinného prostredia zo dňa 19.07.2023 (zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. KK-12P/19/2023) Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok uvádza, že maloletá nemá obavy zo stretnutia s otcom, rada s ním trávi čas, spolu chodia na preliezky, v domácnosti otca má hračky. Otec sa v čase styku s maloletou zdržiava v mieste svojho trvalého bydliska v byte, ktorý je vo vlastníctve jeho rodičov. Domácnosť je kompletne zariadená. K dispozícii majú jednu izbu, v ktorej má maloletá priestor na spanie, má tam dostatok hračiek a oblečenia. Otec uviedol, že asi 5 mesiacov nebol v kontakte maloletou. V mesiaci apríl 2023 bol otec maloletou celý jeden víkend, a to v sobotu od 10.00 h do 16.00 h a aj v nedeľu v rovnakom čase. Následne od mesiaca máj 2023 mal umožnený styk len v sobotu v stanovený čas, v nedeľu už mu styk nebol matkou umožnený. Víkend od 17.06. do 18.06.2023 podľa slov otca prebehol v súdom stanovené dni aj časy. Podľa slov otca, má s mal. A. B. dobrý vzťah, rád s ňou trávi čas. Šetrením rodinného prostredia na strane otca maloletou neboli zistené nedostatky, čo sa týka bývania. V domácnosti starých rodičov, počas ktorých sa mal. A. B. stretáva s otcom, sú vytvorené vhodné podmienky.

9. Okresný súd Kežmarok rozsudkom č. k. 5P/49/2020 - 207 zo dňa 12.02.2021 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/49/2020- 219 zo dňa 04.03.2021 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 21CoP/100/2021 - 298 zo dňa 20.04.2022 zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 150 eur mesačne a upravil styk otca s mal. dcérou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou, vždy v párnom týždni kalendárneho roka v sobotu v čase od 10.00 h do 16.00 h a v nedeľu v čase od 10.00 h do 16.00 h a každý páry piatok a nepáry pondelok v mesiaci v čase od 10.00 h do 16.00 h v týždni. V stanovený deň a čas si otec maloletú vyzdvihne v mieste bydliska maloletej a po skončení realizácie styku v stanovený deň a čas odovzdá maloletú matke v mieste bydliska maloletej. Matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom riadne pripraviť.

10. V mesiaci marec bola rodina zapojená do projektu schváleného v rámci priorít na rok 2023 - Zabezpečenie vykonávania odborných metód na prispôsobenie sa novej situácii v prirodzenom alebo náhradnom rodinnom prostredí. Cieľom zapojenia je psychologická pomoc dieťaťu pri úprave styku a poradenstvo pre rodičov vo veci výchovného prístupu a spolupráce. S rodinou sa začalo spolupracovať v mesiaci apríl, spolupráca s rodinou bude trvať do 11/2023. Rodičia spolu nedokážu komunikovať a riešiť ani bežné záležitosti súvisiace so stykom maloletej dcéry. Rodičia mal. dieťaťa nezvládajú bežné situácie a komunikáciu pri realizácii styku s maloletou dcérou, blokujú a atakujú si telefóny, situácia dospela až k fyzickému násiliu v širšej rodine, voči členom novej rodiny matky mal. dieťaťa.

11. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje

inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 527 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 525, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

16. V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t.j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie.

17. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby v konaní boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

18. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je návrh navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa ponecháva na voľnú úvahu súdu. Súd sa opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, t. j. že ohrozenie vzťahov alebo nárokov účastníkov je také značné, že si vyžaduje okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu neodkladným opatrením.

19. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiachnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je možné zabezpečiť aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

20. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. zákon o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

21. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo otca ohrozené.

22. Súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu otca, ktorým žiadal de facto o rozšírenie styku s maloletou, a to až do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Poprad sp. zn. KK-12P/19/2023. Otec, navrhovateľ v tomto prípade žiadnym spôsobom nepreukázal ani neosvedčil, z akého titulu má byť styk otca s maloletou rozšírený nad rámec doposiaľ účinnej, súdom konkretizovanej, úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej. Samotné tvrdenia otca o tom, že matka mu bráni v stretávaní sa s maloletou môžu (a sú) v súčasnosti predmetom iného konania (o výkon rozhodnutia vedeného na tunajšom súde pod sp. zn.: KK-12Em/2/2023). Otec žiadnym spôsobom neodsvedčil ani potrebu urýchlenej úpravy pomerov.

23. Je nepochybné, že dieťa má právo na zachovanie si vzťahu s oboma rodičmi, taktiež na starostlivosť a stretávanie sa s oboma rodičmi. Neznamená to, že čas, ktorý dieťa stráví s dvomi rodičmi bude rozdelený presne na polovicu.

24. Posledná právna úprava styku otca s maloletou bola špecifikovaná v rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k.: 5P/49/2020-207 z 12.2.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k.: 21CoP/100/2021-298 z 20.4.2022. Pokiaľ s poukazom na ustanovenie § 26 zákona o rodine je potrebné zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, je potrebné poukázať, že takéto konanie už bolo iniciované začiatkom tohto roka matkou. Uvedené konanie nie je doposiaľ skončené, nakoľko pre potrebu odborného posúdenia viacerých otázok bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie. Aj v tomto konaní sa súd venuje otázke úpravy styku otca s maloletou (i keď v rovine jeho zúženia), no nebolo možné aj napriek doposiaľ vykonanému dokazovaniu vo veci rozhodnúť. Z uvedeného dôvodu súd zdôrazňuje, že rozhodnutie o otázke rozsahu styku neodkladným opatrením prihliadnuc len na tvrdenia otca nemožno považovať za vhodné (odhliadnuc od toho, že potreba takého postupu súdu nebola navrhovateľom preukázaná). Súd avšak pripomína, že v konaní KK-12P/19/2023 nie je návrhom matky viazaný a rodičovské práva a povinnosti môžu byť upravené tak podľa jej návrhu, ale aj iným spôsobom, ktorý bude v záujme maloletého dieťaťa.

25. Zmena dočasnej úpravy a rozšírenia styku nevediac, či sa jedná na obdobie niekoľkých týždňov či mesiacov (neprejudikujúc rozhodnutie v konaní KK-12P/19/2023), by z pohľadu súdu nebola vhodná najmä z pohľadu maloletého dieťaťa, pre ktoré je v otázke rodičovských práv a povinností k tomuto dieťaťu najlepšia stabilita a pravidelnosť.

26. Je zrejmé, že vzájomné vzťahy medzi rodičmi maloletej toho času nie sú na dobrej úrovni, čo v nedávnej dobe vyvrcholilo i podávaním trestných oznámení či rozhodnutia súdu o zákaze priblíženia sa otca k matke maloletej. Pozitívom je, že rodine sa poskytuje odborná pomoc a poradenstvo, konkrétne aj psychologická pomoc dieťaťu pri úprave styku a poradenstvo pre rodičov vo veci výchovného prístupu a spolupráce.

27. Súd nie len v tomto konaní o nariadení neodkladného opatrenia apeluje na oboch rodičov, aby si zvolili taký spôsob komunikácie, ktorý nespôsobí problémy maloletej a neohrozí tým jej zdravý fyzický a psychický vývin, a aby obaja realizovali svoje rodičovské práva rešpektujúc rodičovské práva druhého rodiča.

28. Súd konštatuje, že otec v podanom návrhu neosvedčil dôvodnosť nároku ktorému sa má poskytnúť ochrana a z uvedeného dôvodu súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

29. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

31. Podľa § 58 ods. 1 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 52 CMP v spojení s § 57 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania v súlade s § 57 CMP žiaden z nich neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.